

BÀI 18 PHÒNG TRÁNH BỊ XÂM HẠI

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS có khả năng :

- Nêu một số tình huống có thể dẫn đến nguy cơ bị xâm hại và những điểm cần chú ý để phòng tránh bị xâm hại.
- Rèn luyện kỹ năng ứng phó với nguy cơ bị xâm hại.
- Liệt kê danh sách những người có thể tin cậy, chia sẻ, tâm sự, nhờ giúp đỡ bản thân khi bị xâm hại.

ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Hình trang 38, 39 SGK.
- Một số tình huống để đóng vai.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Khởi động : Trò chơi "Chanh chua, cua cắp"

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

- GV cho cả lớp đứng thành vòng tròn, tay trái giơ lên gần ngang vai, bàn tay ngửa, xòe ra ; ngón trỏ của tay phải để vào lòng bàn tay trái của người đứng liền bên cạnh, phía tay phải của mình.
- Khi người điều khiển hô : "chanh", cả lớp hô : "chua", tay của mọi người vẫn để yên. Khi người điều khiển hô : "cua", cả lớp hô : "cắp" đồng thời bàn tay trái nắm lại để cắp người khác, còn ngón tay phải của mình rút nhanh ra để khỏi bị "cắp". Người bị "cắp" là thua cuộc.

Bước 2 : Thực hiện chơi như hướng dẫn trên.

Kết thúc trò chơi, GV hỏi HS : Các em rút ra bài học gì qua trò chơi ?

Hoạt động 1 : QUAN SÁT VÀ THẢO LUẬN

* *Mục tiêu :* HS nêu được một số tình huống có thể dẫn đến nguy cơ bị xâm hại và những điểm cần chú ý để phòng tránh bị xâm hại.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : GV giao nhiệm vụ cho các nhóm

- Nhóm trưởng điều khiển nhóm mình quan sát các hình 1, 2, 3 trang 38 SGK và trao đổi về nội dung của từng hình.
- Tiếp theo, nhóm trưởng điều khiển nhóm mình thảo luận các câu hỏi trang 38 SGK :
 - + Nêu một số tình huống có thể dẫn đến nguy cơ bị xâm hại.
 - + Bạn có thể làm gì để phòng tránh nguy cơ bị xâm hại ?

Bước 2 : Các nhóm làm việc theo hướng dẫn trên

GV có thể đi đến các nhóm gợi ý các em đưa thêm các tình huống khác với những tình huống đã vẽ trong SGK.

Bước 3 : Làm việc cả lớp

- Đại diện từng nhóm trình bày kết quả làm việc của nhóm mình. Các nhóm khác bổ sung.
- GV kết luận :
 - + Một số tình huống có thể dẫn đến nguy cơ bị xâm hại : Đi một mình nơi tối tăm, vắng vẻ ; ở trong phòng kín một mình với người lạ ; đi nhờ xe người lạ ; nhận quà có giá trị đặc biệt hoặc sự chăm sóc đặc biệt của người khác mà không rõ lí do ; ...
 - + Một số điểm cần chú ý để phòng tránh bị xâm hại (Xem mục *Bạn cần biết* trang 39 SGK).

Hoạt động 2 : ĐÓNG VAI "ỨNG PHÓ VỚI NGUY CƠ BỊ XÂM HẠI"

* *Mục tiêu* : Giúp HS :

- Rèn luyện kĩ năng ứng phó với nguy cơ bị xâm hại.
- Nêu được các quy tắc an toàn cá nhân.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : GV giao nhiệm vụ cho các nhóm

GV có thể giao cho mỗi nhóm một tình huống để các em tập cách ứng xử. Ví dụ :

Nhóm 1 : Phải làm gì khi có người lạ tặng quà cho mình ?

Nhóm 2 : Phải làm gì khi có người lạ muốn vào nhà ?

Nhóm 3 : Phải làm gì khi có người trêu ghẹo hoặc có hành động gây bối rối, khó chịu đối với bản thân,... ?

Bước 2 : Làm việc cả lớp

- Từng nhóm trình bày cách ứng xử trong những trường hợp nêu trên. Các nhóm khác nhận xét, góp ý kiến.
- Tiếp theo, GV cho cả lớp thảo luận câu hỏi :
Trong trường hợp bị xâm hại, chúng ta cần phải làm gì ?

Kết luận :

Trong trường hợp bị xâm hại, tùy trường hợp cụ thể các em cần lựa chọn các cách ứng xử phù hợp. Ví dụ :

- Tìm cách tránh xa kẻ đó như đứng dậy hoặc lùi ra xa đủ để kẻ đó không với tay được đến người mình.
- Nhìn thẳng vào mặt kẻ đó và nói to hoặc hét to một cách kiên quyết :
Không ! hãy dừng lại, tôi sẽ nói cho mọi người biết. Có thể nhắc lại lần nữa nếu thấy cần thiết.
- Bỏ đi ngay.
- Kể với người tin cậy để nhận được sự giúp đỡ.

Hoạt động 3 : VẼ BÀN TAY TIN CẬY

* *Mục tiêu* : HS liệt kê được danh sách những người có thể tin cậy, chia sẻ, tâm sự, nhờ giúp đỡ khi bản thân bị xâm hại.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : GV hướng dẫn HS cả lớp làm việc cá nhân

- Mỗi em vẽ bàn tay của mình với các ngón xoè ra trên tờ giấy A₄.
- Trên mỗi ngón tay ghi tên một người mà mình tin cậy, mình có thể nói với họ mọi điều thầm kín, đồng thời họ cũng sẵn sàng chia sẻ, giúp đỡ mình trong lúc khó khăn hoặc cho mình những lời khuyên đúng đắn.

Bước 2 : Làm việc theo cặp

HS trao đổi hình vẽ "bàn tay tin cậy" của mình với bạn bên cạnh.

Bước 3 : Làm việc cả lớp

GV gọi một vài HS nói về "bàn tay tin cậy" của mình với cả lớp.

Kết luận :

GV kết luận như mục *Bạn cần biết* trang 39 SGK.